

Cyfarwyddwr Cyffredinol Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol/
Prif Weithredwr GIG Cymru
Grŵp Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol

Director General Health and Social Services/
NHS Wales Chief Executive
Health and Social Services Group

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Nick Ramsay AM
Cadeirydd
Y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus

25 Gorffennaf 2017

Annwyl Nick,

Rwy'n ysgrifennu atoch yn dilyn fy ymddangosiad gerbron y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus ar 10 Gorffennaf, pan addewais ddarparu rhagor o fanylion ynghylch y newidiadau i'r dangosyddion perfformiad a gyflwynwyd fel rhan o'r model amseroedd ymateb ambiwlansys newydd.

Bydd y Pwyllgor yn ymwybodol bod y galwadau i'r gwasanaeth ambiwlans yn cwmpasu amrywiaeth eang o aciwtedd clinigol, yn amrywio o bobl y mae perygl iddynt farw ar unwaith, i'r rhai â mân anafiadau ac afiechydon nad ydynt yn ddifrifol. Mae'r newidiadau sy'n cael eu sbarduno gan wasanaethau clinigol a gyflwynwyd o dan y model newydd yn galluogi cleifion i gael yr ymateb cywir ar sail eu hanghenion clinigol ac yn galluogi gwasanaeth ambiwlans Cymru i ganolbwyntio ei ymdrechion ar yr achosion lle mae bywyd yn y fantol, fel ataliad y galon.

Gwnaed penderfyniad Ysgrifennydd y Cabinet i gymeradwyo gweithredu'r model newydd yn barhaol yn gynharach eleni yn dilyn cynllun pilot dros 18 mis ac roedd yn seiliedig ar dystiolaeth glinigol gadarn yn ogystal ag argymhellion yn dilyn gwerthusiad annibynnol o'r cynllun. Canfu adroddiad y gwerthusiad annibynnol fod cydnabyddiaeth gyffredinol, o fewn y gwasanaeth ambiwlans a chan bartneriaid allanol, mai trosglwyddo i'r model ymateb clinigol newydd yw'r peth iawn i'w wneud a'i fod wedi helpu i ddarparu gwasanaeth sy'n canolbwyntio mwy ar ansawdd y gofal y mae cleifion yn ei gael yn ogystal â gwella effeithlonrwydd o ran y defnydd o adnoddau ambiwlansys.

Ystyriwyd y newidiadau i ddechrau mewn ymateb i Adolygiad Strategol yr Athro Siobhan McClelland o Wasanaethau Ambiwllans Cymru (2013), a argymhellodd y

dylai Llywodraeth Cymru ystyried newid y targed amser ymateb wyth munud, a gyflwynwyd gyntaf yn y 1970au, i gyfres fwy deallus o ddangosyddion, sy'n rhoi mwy o bwyslais ar ganlyniadau a phrofiadau cleifion. Ategwyd hyn gan arolwg clinigol, dan arweiniad Dr Brendan Lloyd, cyfarwyddwr meddygol Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaethau Ambiwylans Cymru, a ganfu nad oedd tystiolaeth i gefnogi'r rhagdybiaeth a dderbyniwyd yn flaenorol fod ymateb o fewn wyth munud yn gwneud gwahaniaeth cadarnhaol i ganlyniadau'r mwyafrif helaeth o bobl yn dilyn triniaeth. Canfu hefyd fod yr arfer o geisio cyrraedd y targed wyth munud henffasiwn ar gyfer pob galwad brys i'r gwasanaeth ambiwlans, waeth beth fo'r flaenoriaeth glinigol, yn arwain at ymddygiad afresymol ac ymyriadau clinigol gwael ac aneffeithlon ar gyfer cleifion.

Ers cyflwyno'r peilot o'r model ymateb clinigol ar 1 Hydref 2015, mae gwasanaeth ambiwlans Cymru wedi parhau i ddarparu gwasanaeth diogel ac amserol i bobl Cymru gan fod y targed cenedlaethol ar gyfer ateb 65% o alwadau lle mae bywyd yn y fantol neu alwadau 'Coch' o fewn wyth munud wedi'i gyrraedd bob mis, ac mae wedi bod yn uwch na 70% ar gyfer y 14 mis diwethaf. Ym mis Mehefin, yr amser ymateb canolrifol ar gyfer galwadau coch oedd dim ond 4 munud a 23 eiliad, sef yr unfed mis ar ddeg yn olynol lle bu'r amser ymateb canolrifol yn llai na phum munud, ac ar gyfer galwadau difrifol lle nad yw bywyd yn y fantol neu alwadau 'Melyn', yr ymateb ar gyfartaledd oedd 14 munud a 24 eiliad. Dylid nodi hefyd bod y gwasanaeth wedi dangos gwytnwch llawer gwell dros fisoedd heriol y gaeaf.

Mae cyflwyno Dangosyddion Ansawdd Ambiwylansys newydd yn rhoi sicrwydd pellach y tu hwnt i'r targedau sy'n seiliedig ar amser bod cleifion yn cael ymateb diogel ac amserol er mwyn diwallu eu hanghenion clinigol. Bu'n arbennig o galonogol nodi'r lefelau perfformiad uchel yn erbyn y saith dangosydd clinigol ar gyfer strôc, sepsis, STEMI, ffitiau gwres, hypoglycaemia, torri asgwrn y forddwyd neu'r glun ac ataliad y galon, sy'n dangos bod parafeddygon yn darparu gofal a fydd yn gwneud gwahaniaeth gwirioneddol i ganlyniadau cleifion.

Gellir canfod y Dangosyddion Ansawdd Ambiwylansys, a gyhoeddir ar sail chwarterol, ar wefan y Pwyllgor Gwasanaethau Ambiwylans Brys:
<http://www.wales.nhs.uk/easc/ambulance-quality-indicators>

Gan edrych i'r dyfodol, byddwn yn parhau i gael ein harwain gan y dystiolaeth a'r cyngor clinigol gorau ynghylch sut y gallwn barhau i wella canlyniadau a phrofiadau cleifion. Yn wir, mae Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaethau Ambiwylans Cymru yn gweithio ar hyn o bryd gyda'r Pwyllgor Gwasanaethau Ambiwylans Brys i adolygu'r system godio a ddefnyddir ar gyfer galwadau ambiwlans brys i sicrhau eu bod yn cynhyrchu'r ymateb priodol. Bydd hyn yn golygu dadansoddi sawl cyfres o ddata allweddol i ddatblygu tystiolaeth gadarn ar gyfer pob cod mewn perthynas ag ymateb yn ddiogel ac effeithiol er mwyn diwallu anghenion cleifion. Disgwylir i'r arolwg gael ei gwblhau yn yr Hydref.

Rydym yn hyderus bod y newidiadau hyn yn gwella profiad cleifion. Maent hefyd yn sicrhau bod gwasanaethau ambiwlans brys yng Nghymru ymysg y rhai mwyaf blaengar a thryloyw yn y byd a gwelwn rannau eraill o'r DU yn nodi ein cynnydd. Mae Gwasanaeth Ambiwllans yr Alban ar hyn o bryd yn cynnal cynllun peilot sy'n debyg i'n cynllun ni ac, ar 13 Gorffennaf, cyhoeddodd GIG Lloegr y bydd ymddiriedolaethau ambiwlans Lloegr hefyd yn cyflwyno safonau perfformiad newydd yn ddiweddarach eleni.

Yn gywir,

Dr Andrew Goodall